

№ 250.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. św. Teodora M.
Sob. św. Andrzeja.
Niedz. Opieki N. M. P.
Pon. św. Marcina P. M.
Wt. św. Dydaka W.
Sr. św. Juknda B.
Czw. św. Leopolda W.

Wschód słońca: godz. 7 m. 11
Zachód słońca: godz. 4 m. 16
Dług dnia: godz. 9 m. 05

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocznie " 4 " —
Kwartalnie " 2 " —
Miesięczn. " " 68
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 ko. —
Półrocznie " 5 " —
Kwartalnie " 2 " 50
Miesięczn. " " 86

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Piątek, dnia 9 listopada 1906 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 4 — 5-ej po południu.

Rozkład pociągów.

Zimowy.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odejdą z Łodzi: a) 12.30, b) 7.10, c) 11.55, d) 1.38, e) 3.15, f) 6.10, g) 8.20.

Przyjdą do Łodzi: h) 4.30, i) 7.20, j) 9.35, k) 10.15, l) 3.40, m) 5.22, n) 8.30, o) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska:

Odejdą do Kalisza: o godz. r) 7.55, s) 12.15, t) 6.13 do Warszawy: o godzinie u) 11.13, w) 4.07.

Przyjdą z Kalisza: o g 11.03, 3.55, 9.15.

Kolej obwodowa.

Odejdzie ze stacji Łódź-kaliska do Słotwin o godz. 6.12, ze Słotwin do st. Łódź-kaliska 5.10. Odejdzie ze st. Łódź-kaliska do Kuluszek 11.15, przyjdzie z Kuluszek do st. Łódź-kaliska o godz. 7.45

UWAGI. Godziny, wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi oznaczone literami b, f, k, o kursują pomiędzy Warszawą a Łodzią bez przesiadania się.

W pociągach oznaczonych literami t, u kursują wagony bezpośredniej komunikacji pomiędzy Kaliszem a Kijowem i Rostowem nad Donem.

Restauracja

W. ŚWIDWIŃSKIEGO

Księży Młyn, Przędzalniana № 64.

W niedzielę 11 listopada **Tańce na sali.**

Restauracja otwarta do 1-ej w nocy.

Sala i ogród na wszelkie zabawy oddaje się bezpłatnie. 749r

Misya Izwolskiego.

Na zasadzie posiadanych danych gazeta „Strana“ dowodzi, że artykuł gazety paryskiej „Matin“, poświęcony podróży rosyjskiego ministra spraw zagranicznych, Izwolskiego, przytacza nieścisłe motywy, które wywołały jego podróż, spowodowaną — według informacji „Strany“ — przez trzy poważne fakty w polityce międzynarodowej:

1) Zarówno w Rosji, jakoteż i zagranicą, a szczególnie w Anglii otrzymano wiadomości, iż Japonia nie tylko nie zmniejsza swoich sił zbrojnych w nadzwyczajny sposób przewyższających siły rosyjskie na morzu, lecz gorączkowo je po-

większa. Niezadowolenie ludu japońskiego z warunków pokoju zawartego w Portsmouth, według danych, zebranych przez dyplomację rosyjską, daleko jest większe, niż z pozorów sądzić o tem można. Tylko na drodze otwartego działania, by odwet ze strony Rosji uczynić niemożliwym, rząd japoński może zadość uczynić obrażonej miłości własnej swego ludu, uważającego Portsmouth za niedostateczne zadośćuczynienie za wniechanie się Rosji do wojny chińskiej. Pogląd ten w związku ze środkami, przedsięwziętymi przez rząd japoński w celu zreformowania armii i floty, podziela sferę dyplomatyczną angielską, które tem łatwiej poddają się nastrojowi dyplomatycznych sfer petersburskich, ponieważ działalność Japonii w Indjach i Indo-Chinach nie pozostawia wątpliwości co do jego zamiarów na przyszłość.

2) Ugoda rosyjsko-perska napotyka trudności w Teheranie wskutek wywieranego tam nacisku ze strony Niemiec.

3) Wreszcie oczekiwana zmiana tronu w Turcyi wysuwa na pierwszy plan w polityce międzynarodowej kwestję uregulowania spraw tureckich. Interesy Niemiec ścierają się tu z interesami Rosji, Francji i Anglii, które za ustępstwa w kwestyi ugody rosyjsko-perskiej, gotowe są dać Rosji kompensatę w Turcyi w tej lub owej formie. O ile interesy Rosji, Francji i Anglii solidarne są w Japonii, o tyle interesy Niemiec są wprost przeciwnie interesom trzech wymienionych mocarstw.

Taki stan rzeczy w międzynarodowej polityce wysunął na plan pierwszy konieczność nowej kombinacji politycznej w ugrupowaniu mocarstw. Streszczała się ona w wytworzeniu nowego trójprzymierza anglo-franko-rosyjskiego przy zachowaniu przyjaznych stosunków z Włochami. Podstawę do tego przymierza winna dać konwencja wojskowa pomiędzy Francją a Anglią i wznowienie na nowych zasadach przymierza franko-rosyjskiego.

Urzeczywistnienie pomienionej kombinacji było celem podróży zagranicznej Izwolskiego. Obowiązany on był nie tylko przygotować przymierze, ale jednocześnie przekonać sferę dyplomatyczną niemiecką, iż Rosya bynajmniej niema zamiaru deptać komukolwiek po nogach, ale skutecznie i w sposób przewidujący wypadki bronić się, by jej po nogach nie deptano. Wreszcie w Petersburgu panuje przekonanie, że polityka niemiecka w czasach ostatnich była zbyt wzywającą i wcale niezbyt życzliwą dla Rosji.

W Berlinie udawano, iż tam nic nie zauważono i tradycyjnie przyjmowano ministra rosyjskiego z wielką serdecznością. Co zaś do wyników podróży Izwolskiego do Paryża i kroków przedsięwziętych w Londynie, to nie wyjaśniły się jeszcze z wyjątkowych przyczyn. Solidarność poglądów trzech mocarstw na położenie międzynarodowe wyjaśnioną już została w Petersburgu, ale francuscy i angielscy dyplomaci domagali się

przymierza trzech narodów a nie rządów. Rządy zaś winny być niczem więcej jeno rzecznikami i wykonawcami pragnień swoich ludów.

W związku z tą ideą zasadniczą poseł francuski w Petersburgu Bompard wypowiedział, że teraźniejsza rada ministrów, stanowiąca rząd rosyjski, potrzebuje zaufania ze strony reprezentantów narodu, z którym musi dojść do porozumienia, nie wcześniej jednak jak po zwołaniu Dumy państwowej. Zadaniem Izwolskiego było dowiedzieć, że gabinet Stolypina jest gabinetem posiadającym zaufanie narodu i że naród rosyjski w jego olbrzymiej masie stoi po stronie rządu, który całym szeregiem zasadniczych reform ustanowił ścisły związek pomiędzy sobą i narodem i że tylko niedokładne prawo wyborcze przy szczególnych warunkach życia rosyjskiego przeszkodziły do ujawnienia rzeczywistych pragnień ludu rosyjskiego.

Wobec szybkości, z jaką następują po sobie zdarzenia i wypadki w polityce międzynarodowej, utworzenie trójprzymierza tych narodów jest wypadkiem nie cierpiącym zwłoki. Jednakże Izwolski — pisze „Nowy Put“ — z tem przyjechał, z czem odjechał, dzięki Bompard'owi, który zebrał bogaty materiał w Rosji, pozwalający sferom dyplomatycznym Francji zorientować się w sytuacji rzeczywistej panującej w Rosji i przekonać się, o ile gabinet Stolypina cieszy się zaufaniem narodu.

Stowarzyszenie majstrów fabrycznych.

(Artykuł nadesłany).

Z powodu ostatniego posiedzenia członków Stowarzyszenia majstrów fabrycznych, nasuwa się pytanie, jakie stanowisko zajmuje i zająć winna w życiu społecznym taka instytucja, jak Stowarzyszenie wzajemnej pomocy majstrów fabrycznych. Co ona dać winna swoim członkom, ażeby zaspokoić ich wymagania.

Odpowiedź na to na pozór krótka: podnieść kulturę, poprawić warunki ekonomiczne, no i ukształtować życie towarzyskie. Dla społeczeństwa zaś mieć w swych szeregach ludzi fachowo tak rozwiniętych, iżby przemysł mógł na ich produkcji opierać się silnie i rozwijać pomyslnie, wytrzymując konkurencję z zagranicą. Otóż, zanim przystąpimy do analizy tych kilku punktów, należy dowiedzieć się, co to za jednostka majster fabryczny.

Majster fabryczny to jednostka, kierująca i wykonawca, to wytwórca produkcji. Pracuje on nie jako automat-maszyna na warsztatach mechanicznych, przeciwnie, jego ręka wprowadza w ruch te automaty-maszyny, których dogląda tylko zastęp robotników. W przemyśle hutniczym, górniczym lub mechanicznym takie jednostki ma-

ją nazwę zawiadowców pieców, sztygarów, lub kierowników warsztatami; przemysł włóknisty poprzestiał na wyrazie majster i dlatego też w pojęciu wielu majster — to bierny człowieczyna, bez którego przemysł w zupełności mógłby się obejść. Jest to zupełnie mylny pogląd, gdyż majster fabryczny, jako bezpośredni zwierzchnik robotnika, ma na niego w dużym stopniu wpływ moralny, co w połączeniu z kierownictwem fachowem, robi go w przemyśle czynnikiem tak poważnym, iż bez niego, jako tej dużej części całości, produkcja na wytwórczości ucierpiałaby, a projektodawca nie otrzymałby tego, czego chciał.

Przemysł danego kraju czy okręgu podnosi się o ile wyższe są kwalifikacje majstra fabrycznego, o ile oni są więcej rozwinięci umysłowo i posiadają wykształcenie teoretyczno-fachowe. Z tych to względów należy im się w życiu społecznym podrzędne stanowisko.

W miarę postępu przemysłu stanowiska majstrów fabrycznych obsadzane są przez ludzi wykształconych teoretycznie i praktycznie — samouki zaś i analfabeci tracą grunt pod nogami.

Biorąc więc te wszystkie dane pod uwagę, musimy przyjść do wniosku, że instytucja korporacyjna, zorganizowana przez tych ludzi, musi być tak intensywna jak ich praca, gdyż w przeciwnym razie chybia ona celu. Żeby jednak stworzyć coś podobnego potrzeba poświęcić wiele sił żywotnych, a statuty ująć w takie formy, iżby one odpowiadały wymaganiom nie tylko samych majstrów, ale i przemysłu.

Czy tym wszystkim warunkom odpowiada w Łodzi Stowarzyszenie wzajemnej pomocy majstrów fabrycznych? Nie.

Statut tego Stowarzyszenia, opracowywany przed 13 laty, musiał się poddać bezwzględnie ówczesnym warunkom prawa, które krepowało działalność tej korporacji. Przetrwiała ona do dnia dzisiejszego, dzięki członkom, stojącym na czele, którzy w wielu wypadkach umieli obejść nieublagane prawo, zaspakajali żądania członków, osiągali w pewnym stopniu cel, ale instytucja nie zajęła w społeczeństwie tej pozycji, jaka jej się dawno należy, a członkowie nie zawsze mogli być zadowoleni z tego co otrzymywali. Obecnie przy nowem prawie o stowarzyszeniach i związkach instytucja ta winna być zorganizowana.

W żądaniach członków jest wiele pomysłów niewykonalnych, jako dla korporacji legalnej. Kasy strejkowe, bezrobocie majstrów, udzielanie wysokich zapomóg i innych, należy to przekazać przyszłości. Są jednakże i projekty wykonalne, o wykonaniu których zarządy myślały.

Otóż teraz zachodzi potrzeba ujęcia tych

wszystkich projektów w formę realną. Poczynione zmiany w statucie Stowarzyszenia, które nawet przed dwoma laty zostały zaakceptowane przez ogólne zebranie i miały być przedstawione władzom do zatwierdzenia, w chwili obecnej, zdaniem zarządu, są szczupłe, dla tego też będą one rozpatrywane ponownie.

Jednakże takie sprawy jak bezrobocie majstrów fabrycznych, muszą być pominięte. Faktami stwierdzono, że inną drogą, drogą interwencji taktownej, zarząd stowarzyszenia nawet w obecnych czasach ogólnego zdenerwowania umiał w wielu fabrykach pogodzić polubownie obie strony, które zgodnie w dalszym ciągu pracują.

Narzekania na działalność biura pośrednictwa pracy są bezpodstawne. Na drodze tej działalności leży duża zaporą w osobach prywatnych pośredników, którzy ciągną zyski z majstra i fabrykanta. Dużo wpływa na słabą działalność biura uprzedzenie fabrykantów do sił miejscowych a importowanie nieraz bardzo słabych sił z marką zagraniczną. Winni są i członkowie stowarzyszenia, którzy wiedzą o wakujących posadach a nie zawiadamiają o tem biura pośrednictwa pracy.

W sprawie zabezpieczenia starości przed trzema laty zarząd stowarzyszenia zebrał dużo danych statystycznych, poświęcił tej sprawie wiele czasu, w końcu przyszedł do przekonania, że taka kasa egzystować będzie mogła, jeżeli należeć do niej będzie najmniej 1000 członków, opłacających regularnie składki.

Jednym z ważniejszych czynników podniesienia kultury i wiedzy fachowej majstrów fabrycznych są odczyty i pogadanki z dziedziny przemysłu włóknistego. Podobne odczyty były już wprowadzone w stowarzyszeniu, cieszyły się nawet dużym powodzeniem, lecz w ostatnich czasach, z powodu wypadków dziejowych, frekwencja znacznie się zmniejszyła i zarząd zmuszony był zebrania te chwilowo przerwać.

W sprawie kursów wieczorowych dla majstrów praktyków poczyniono odpowiednie starania, lecz nie zostały one uwieńczone pomyślnym rezultatem, dziś należałoby sprawą tą energicznie się zająć. Niezależnie od troski o podniesienie kultury i poprawienie bytu ekonomicznego, należy się członkom, jako ludziom przeważnie ciężko pracującym, rozrywka towarzyska.

Chcąc więc, żeby stowarzyszenie wzajemnej pomocy majstrów fabrycznych osiągnęło swoje cele, należy przy opracowaniu zmiany statutu mieć na uwadze wszystkie potrzeby i starać się wprowadzić je w czyn.

W sobotę, t. j. jutro w tej sprawie będzie pierwsze posiedzenie, ilość przybyłych członków

najdobitniej zadokumentuje o zainteresowaniu się losami instytucji mającej mieć wspaniałą przyszłość.

BUNT MARYNARZY.

Bunt marynarzy w Portsmouth przedstawia się według sprawozdania pism zagranicznych dość poważnie, niż pierwotkowo donoszono.

Przez pewien czas sytuacja była tak groźna, iż musiano wezwać pod broń całą załogę twierdzy i żołnierzy piechoty marynarki z okrętów, stojących w porcie.

Bunt wybuchł w poniedziałek przed południem.

Miano dokonać przeglądu palaczy okrętowych. W tym celu kilkuset stanęło na placu ćwiczeń. Nagle lunął deszcz ulewny. Zniecierpliwieni czekaniem, palacze zaczęli opuszczać szeregi i uciekać do koszar. Wreszcie wszyscy zbiegli z placu. Porucznik, który miał dokonać przeglądu, zwołał ich wobec tego do sali gimnastycznej w koszarach i podszedł do frontu dla skarcenia nieposłusznych, gdy z pośród szeregow odezwały się skierowane przeciwko niemu wymysły i przekleństwa. Słyszając to, kazał pierwszemu szeregowi przykleknąć dla lepszego, jak twierdzi, rozpoznania wymyślających, stojących w szeregach dalszych. Szereg odmówił spełnienia rozkazu. Odezwały się pogroźki i protesty. W końcu jednak wszyscy ukłękli, oprócz jednego, który oświadczył, że klęka tylko przed Bogiem.

Porucznik rozpuścił więc innych palaczy, opornemu zaś kazał stać pół godziny pod strażą podoficera.

Zdawało się, że na tem zajęcie się skończy. Wieczorem jednak w kantine koszarowej zebrało do 300-tu palaczy i podnieceni trunkami, zburzyli najpierw kantine, następnie zaś wylegli na podwórze z zamiarem opuszczenia koszar i zaatakowania mieszkania znenawidzonego porucznika. Ale straż koszarowej udało się zatrzasnąć bramę i uwięzić manifestantów. Zaalarmowano przytem całą załogę. Patrole wojskowe ukazały się na ulicach dla przeszkodzenia innym marynarzom przyłączenia się do buntu. Naczelnik załogi marynarki, komodor Stopford, udał się do zbuntowanych. Zażądali od niego uwolnienia 7-ku palaczy, których aresztowano. Zgodził się na to pod warunkiem, że powrócą spokojnie do sypialni. Zbuntowani rzeszli się istotnie, lecz o północy porozumieli się przez okna z marynarzami

15)

Conan Doyle.

Nr. 249.

(Dokończenie—patrz nr. 249).

Potem wyciągnął nóż z kieszeni i, rzucając go Bellinghamowi, powiedział:

— No, do dzieła! Odciać tę mumię!

— Proszę! Doprawdy? — zapytał ironicznie gospodarz.

— Tak właśnie. Podobno prawo nie może pana dosięgnąć, ale ja mam swoje prawo i z niem sobie poradzę. Jeżeli w ciągu pięciu minut nie spełni pan tego, przysięgam na Boga, który mnie stworzył, że wpakuję panu kulę w łeb.

— Chcecie mnie zabić?

Mówiąc to, Bellingham wstał, a twarz jego momentalnie pożałowała.

— Tak!

— Po co?

— Ażoby położyć koniec waszym zbrodniom. Jedna minuta już przeszła.

— Ale cóż ja zrobiłem?

— Wie pan o tem tak samo dobrze, jak ja.

— Doprawdy, chcecie mnie przestraszyć?

— Uplynęło już dwie minuty.

— Ależ wytlómaczcie mi...

— Jesteś pan waryatem, niebezpiecznym waryatem!

— Ale jakże mogę niszczyć swoje mienie?

Ta mumia ma wielką wartość.

— Ma pan ją odciać i spalić.

— Nie zrobię tego, stanowczo.

— Cztery minuty upłynęły...

Smith wziął w rękę rewolwer i bezlitośnym wzrokiem wpatrywał się w Bellinghama. Potem, w miarę posuwania się wskazówki zegarka, odciągnął kurek i położył na nim palec.

— Dobrze, dobrze, już będę posłuszny — powiedział Bellingham i ze wzrokiem wlepionym w broń, począł odcinać mumię.

Za każdym dotknięciem noża wstąpił kościotrup wydawał niemilj chrzęst i napelniał powietrze tumanami gęstego, żółtego kurzu. Korzenie i aromatyczne zioła rozsypały się po podłodze. Kości krzyża pacierzowego rozleciały się z hałasem i w pace pozostała tylko kupka drobnych szczątków.

— Teraz na ogień z tem! — zawołał Smith.

Płomień pożarł chciwie żółte, wyschnięte szczątki. Pokój cały napelnił się dymem i gorącym, a czoła tych dwóch ludzi pokryły się kropkistym potem. Jeden z nich pracował, a drugi z wyrazem zupełnego spokoju i determinacji pracę tę dozorował. W powietrzu czuć było ostre zapachy gumy i spalonych włosów.

Po upływie kwadransa, z „numeru 249“ pozostała tylko garść popiołu.

— Sądzę, że powinniście być zadowoleni — zwrócił się zapytaniem Bellingham do Smitha, obrzucając go wzrokiem, pełnym nienawiści i pogardy.

— Jeszcze nie. Trzeba jeszcze zniszczyć cały ten bazar ekscentryczny. Nie chcemy już więcej tych dyabelskich machinacji. Na ogień wszystkie te liście! Może one także mogłyby wam służyć do waszego zajęcia.

— A co jeszcze? — zapytał Bellingham, kiedy ostatni liść się spalił.

— Teraz papyrus. Zdaje mi się, że jest on w tej szufladzie.

— Nie, nie! Nie palcie tego! Nie wiecie, co robicie. Profan! Jest to unikat, jest to klucz do mądrości i wiedzy, jakiego się nigdy nie znajdzie...

— Na ogień go! — mówię wam.

— Ależ uważajcie, Smith, to przecież bez sensu tak mnie tyranożyć. Wtajemniczę was w moją wiedzę, daję wam na to słowo. A przynajmniej pozwólcie mi skopioować go.

Smith otworzył szufladę, wyjął pergamin i, nic nie mówiąc, rzucił go w ogień, kopnąwszy nogą głębiej w płomień.

Bellingham rzucił się, lecz Smith go odepchnął i pilnował, żeby zwój papyrusowy spalił się doszczętnie.

— No, panie Bellingham, zdaje mi się, że dałem ci porządnego mata. Jeżeli zechcesz pan rozpocząć na nowo swoje praktyki, zobaczymy się znowu. A teraz dobranoc, wracam do swoich zajęć.

Takie było opowiadanie Abercombla Smitha o wypadkach, które zaszły w Oxfordzie w 1888 roku. Bellingham podobno natychmiast opuścił kolegium i jak się później dowiedziano wyjechał do Sudanu.

Wiedza ludzka jest bardzo ograniczona, a drugi, którym kroczy natura, są ogromnie ciemne i może na nich zbłądzić najbardziej doświadczony badacz.

KONIEC.

na ulicy, ci zaś rzucili się na mieszkania oficerów, znajdujące się naprzeciwko koszar.

W jednej chwili porozbijano okna, wywalono drzwi i zniszczono meble. Przywołana policja okazała się bezsilną. Szczęściem palacze nie posiadali broni prócz kiku bagnetów, wyrwanych żołnierzom. To też udało się w końcu nadbiegłej piechocie i marynarzom, przywołanym z okrętów, poskromić zbuntowanych, którzy, dokonawszy dzieła zniszczenia w mieszkaniach oficerskich, wdarli się już do koszar i tam niszczyli wszystko, co wpadło im pod rękę.

W czasie rozruchów odniosło rany poważne kilku oficerów i i kilkunastu policyantów.

Prasa angielska twierdzi, że jest to jeden z najpoważniejszych buntów w marynarce angielskiej i domaga się surowego śledztwa.

Napad na pociąg w Rogowie.

Zrabowanie miliona.

W dzisiejszym dodatku nadzwyczajnym podaliśmy następującą wiadomość:

O godzinie 7-ej min. 25 wieczorem, kiedy wszedł na stację Rogów pociąg osobowo-pocztowy № 10 od strony Granicy, momentalnie otoczony został przez bandytów, którzy rzucili dwie bomby pod wagon osobowy, idący za wagonem pocztowym. W wagonie tym jechali żołnierze, ochraniający pocztę. Wskutek wybuchu bomb wagon żołnierski rozbił się i spalił; 10 żołnierzy ciężko rannych, żandarm stacyjny Charuk zabity, urzędnik pocztowy poraniony. Bandyci, by nikt nie stawiał im oporu lub żeby z pociągu nie podano pomocy, strzelali z mauserowskich karabinów na komendę, wobec czego pasażerowie i służba pociągowa była obezwładniona, tak samo i służba stacyjna.

Bandyci pochwycili z wagonu pocztowego około miliona rubli, niezależnie od tego zabrali wszystkie pieniądze z kasy biletowej.

Pociągiem tym wieziono podobno 1,300,000 rubli i papierów wartościowych.

Siła wybuchu była tak wielką, że w pociągu i z budynku stacyjnego powylały wszystkie szyby, drzwi i okna zostały wyrwane z obsady.

Bandyci, obladawawszy się zagrabionymi pieniędzmi, na furmankach, które oczekiwały na pasażerów, odjechali w różne strony. Bandytów było około 60.

Na stacji i w pociągu była panika nie do opisania. Pociąg bezpośredniej komunikacji z Warszawy przybył do Łodzi o godzinie 12 minut 25; wszyscy pasażerowie byli ściśle rewidowani. Zebrane wojsko z Koluşek wysłano do Rogowa. Z Łodzi pociągiem kolei łódzkiej wysłano dragonów i piechotę do Rogowa.

Sprawozdawca nasz nadsyła następujące szczegóły:

Wczoraj wieczorem na stację Rogów przybyło wiele osób, które niczem nie zdradzały się, iż mają wspólny cel. Po przejściu pociągu osobowego bezpośredniej komunikacji Łódź-Warszawa, kiedy z Koluşek w drodze do Warszawy był pociąg pocztowy nr. 10 kolei warszawsko-wiedeńskiej, wielu mężczyzn stanęło przy drzwiach wejściowych na salach pasażerskich, nie wpuszczając nikogo na peron, inni zaś weszli do kancelaryi zawiadowcy stacji i telegrafu, oraz ekspedycji, grożąc rewolwerami; nakazali, by nikt nie ruszył się z miejsca. Na peronie również jacyś ludzie nieznanego pochodzenia, znajdujący się mężczyźni na salach pasażerskich kategorię zapowiedzieli znajdującej się publiczności, aby ta w chwili przybycia pociągu pocztowego nie wychodziła na peron i wogóle zachowywała się spokojnie.

W chwili wejścia na stację pociągu pocztowego, gdy ten już stanął, rozległ się ogłaszający huk, po nim nastąpił drugi, były to wybuchy bomb pod wagonem III klasy, w którym znajdowali się żołnierze, konwojujący wagon pocztowy.

Zaledwie pasażerowie, jadący w następnych wagonach zdolali oprzytomnieć, gdy rozległy się regularne salwy karabinowe, które wywołały wśród jadących popłoch nie do opisania. Kładziono się na podłogę, chowano pod ławki, salwy

wciąż powtarzane były, co jeszcze w wyższym stopniu wywoływało przestrasz.

Naraz strzały ucichły, napastnicy zaś na 11 furmankach pośpiesznie oddalili się. Na chwilę zaległa cisza grobowa, przerywana jękami rannych. Osmieleni tem pasażerowie poczęli wychodzić z wagonów. Oczom ich przedstawił się straszny widok. Wagon osobowy, w którym jechali żołnierze, porwany był na drobne kawałki i gorzał, na peronie i między torem tarzali się z bólu ranni żołnierze, jak również i żandarm stacyjny Charuk, który był przygnieciony częścią dachu, rozsadanego od wybuchu wagonu. Przytomniejsi pośpieszyli rannym z pomocą, zawezwano doktorów i felczerów z Koluşek i Skierniewic.

Lecz zanim ta pomoc nadeszła, jęki straszne rannych rozlegały się po całej stacji.

Zabici zostali żandarm Charuk i jeden żołnierz, ranni zaś ciężko urzędnik pocztowy Kurilenko i Lyszkowski. Pierwszy z nich odłamkiem bomby, drugi kulą mauserowską.

Po względem uspokojeniu, wyjaśniło się, iż napad był dokonany w celu ograbienia wagonu pocztowego, co też w zupełności napastnikom udało się, gdyż zrabowali oni milion trzykroć sto tysięcy rubli.

O powyższym napadzie zostały zawiadomione władze kolejowe rządowe wojskowe, które niezwłocznie wydały dyspozycje zlokalizowania siły wojskowej w większej ilości. W tym też celu wyruszyły wojska z Koluşek, Skierniewic, Piotrkowa i Łodzi, które rozrzucono w rozmaitych kierunkach dla poszukiwania napastników.

Siła wybuchu była tak wielka, że w budynku stacyjnym, oddalonym od miejsca zatrzymania się wagonu pocztowego o 40 metrów, powylały wszystkie szyby, obsady ram okiennych i drzwi, jak również wiele szyb wypadło z okien wagonów, wskutek czego odłamki szkła zasiały cały peron.

Do „Dzwonu Polskiego“ donoszą:

Bandyci, kiedy pociąg pocztowy wszedł na stację, wkroczyli na peron trzema oddziałami, z których każdy liczył po 20 ludzi uzbrojonych w karabinki mauserowskie. Jedni obsadzili wszystkie wyjścia z budynku stacyjnego i wagonów, drugi oddział rzucił bombę i strzelając dla postrachu, strzegł oddziału trzeciego, który rabował wagon pocztowy. Całą tą akcją dyrygował dowódca wprawny widocznie w tego rodzaju akcjach.

Większość bandytów stanowili młodzi ludzie, nie brak było i wyrostków po lat 16—18. Drobne pieniądze, złoto i srebro przesyłali łopatami (sic!) z worków pocztowych do swoich własnych worków. Pakiety z banknotami kładli również do swoich koszyków i worków. Rabunek trwał kilkanaście minut.

Według stwierdzonych danych bandytów było 60. Wszyscy porozumiewali się pomiędzy sobą w języku rosyjskim (? red.) Dowódca wydawał rozkazy przy pomocy trąbki i również w języku rosyjskim.

Cała ta banda okazywała niezwykłą sprawność.

Pod wagon z żołnierzami rzucono nie jedną, a trzy bomby w kilkunastominutowych odstępach.

Ponieważ ostatnia bomba nie wybuchła, bandyci dali do niej kilka strzałów, potem dopiero nastąpił wybuch. Siłą wybuchu pudło wagonu, w którym siedzieli żołnierze, zerwane zostało z kół i upadło na plant kolejowy, poczem dopiero w wagonie wszczął się pożar, który rozbił szczątki wagonów strawił do szczytu. W wagonie znajdowało się 15 żołnierzy ochrony I-go pułku zegrzkiego i jeden żołnierz artylerji, który jechał na urlop.

Z liczby tej jeden jest zabity, rannych 9-in, a trzech na razie nie można było odszukać. Dwóch łżej rannych, pozostało na stacji.

Ściany, od strony peronu, brankardu i wagonu pocztowego podziurawione są od licznych strzałów.

Ogółem bandyci uzbrojeni w miusery i karabiny bez bagnetów, dali około 200 strzałów.

Kiedy dopadli do wagonu pocztowego widocznie urzędnicy stawili opór, gdyż dwóch z nich otrzymało po kilka postrzałów.

W wagonie pocztowym jechali: starszy urzędnik p. Leon Leontjew uległ od wybuchu kontu-

zy oczów, młodszy p. Leon Kurylenko odniósł silne poparzenie twarzy i otrzymał kilka postrzałów w ręce i piersi i poczytłion Grzegorz Łyczkowski poraniony kulami.

Bandyci po rabunku uformowali się w dwójki, podnieśli do góry chorągiew czerwoną (którą przez cały czas nosili) i na dany sygnał trąbką, marszem opuscili stację.

Pociąg № 10 prowadził maszynista, p. Swiatkiewicz. Obsługę pociągu składali: nadkonduktor Piechowski, konduktorzy bagażowi: Jakubowski i Sadkiewicz, konduktorzy: Wajkowski, Dura i Wołowski.

Maszyniście, p. S., bandyci zagrozili rewolwerami, aby nie śmiał ruszyć pociągu

Pociąg № 10 przybył do Warszawy o g. 2 w nocy. Na stację przybyły karetki Pogotowia i lekarze pp.: Raum, Niedzielski i A. Zawadzki oraz ambulans z Ujazdowa. Wszystkich rannych przewieziono do szpitala Ujazdowskiego.

Według informacyi urzędników kolejowych i pocztowych rabusie unieśli z wagonu pocztowego 1,300,000 rubli.

Od kilku tych podróżnych, jako naocznych świadków zamachu, zebrał korespondent „Kur. Warsz.“ wiadomości następujące:

«Gdy pociąg stanął w Rogowie, nagle zaroiło się na peronie. Kilkudziesięciu, a jak niektórzy twierdzą, około 100 ludzi przeważnie młodych, z błyskawiczną szybkością osaczyło cały dworzec i dało kilkanaście strzałów, zrazu dla postrachu, aby unieruchomić służbę stacyjną, a potem w kierunku dwóch pierwszych za lokomotywą wagonów: pocztowego i wojskowego.

Następnie kilku ludzi podbiegło do pociągu i rzuciło dwie bomby pod wagon wojskowy. Jedna z nich nie wybuchła, druga natomiast eksplodowała ze strasznym hukiem.

Cały pociąg zatrząsł się, wagony szarpnęły, a wagon wojskowy i pocztowy zostały zdruzgotane i zapaliły się. Razem z odłamkami padły na obie strony pociągu postacie ludzkie, wijące się w męczarniach. Stojący na peronie żandarm stacyjny padł trupem, zmiażdżony wybuchem.

W tej chwili na lokomotywę wbiegło kilku ludzi z rewolwerami i obezwładniło maszynistów; większa zaś grupa rzuciła się na strzaskany wagon pocztowy i zaczęła wydobywać z niego worki z pieniędzmi, które pośpiesznie przenosiła na podjazd przed stacją. Inni wciąż strzelali z brauningów i mauserów.

Strzałów tych dano przeszło sto, sądząc ze znalezionych gільz. Jedna z takich kul zraniła właśnie poczytłiona Lyszkowskiego.

Cała ta operacja trwała zaledwie kilkanaście minut. Po dokonaniu jej, napastnicy uszykowali się w dwójki, rozwinęli czerwony sztandar i na sygnał trąbki wyszli z peronu. Po drugiej stronie stacji stało kilka furmank i podjazdów. Napastnicy władowali na nie worki, wsiadli sami i umknęli w ciemnościach.

Gdy na przedzie pociągu operowano w powyższy sposób, w reszcie pociągu zapanował popłoch straszliwy. Część podróżnych wyskoczyła z wagonów, uciekając w różne strony; większość popadała na podłogę. W obawie kul przeleżała tak, póki nie ucichły salwy.

W trzy kwadransy po całej aferze przybyło wojsko i pomoc lekarska z Koluşek. Zabrano się do opatrunku rannych, a wojsko próbowało pościgu, ale bezskutecznie.

Komunikują nam, że w liczbie zrabowanych pieniędzy znajdowała się bardzo znaczna suma w złocie, wysłana przez tutejszy oddział Banku państwa.

Sprawozdanie nocne o zamachu na pociąg osobowo-pocztowy pod Rogowem, uzupełniamy jeszcze kilkoma szczegółami, jakie dostarczył nam p. Kluczyński, przedstawiciel i korespondent łódzkiej petersburskiej agencji telegraficznej.

Przyjechawszy na stację Łódź kolei fabr.-łódzkiej, o godzinie 10 wieczorem, p. K. dowie-

dział się, że pociągi osobowe od strony Warszawy, skutkiem zepsucia toru kolejowego, nie przedko nadejdą, że stacyi zaś Łódź pociągi nie będą wypuszczone.

O godz. 10 min. 20 p. K. zabrano pociągiem towarowym do Kuluszek. Gdy pociąg ten zbliżał się do st. Kuluszki, wówczas z Kuluszek wyszedł ze znacznym opóźnieniem pociąg kolei wiedeńskiej, idący z Warszawy do Łodzi (przychodzący zwykle do Łodzi o godz. 11 w nocy).

Pociąg łódzki zatrzymał się w polu. P. K. wraz z urzędnikiem kolejowym p. L. udał się piechotą do st. Kuluszki.

Tutaj dowiedziano się, że kolej post. nowiła nie puszczać nadal żadnych pociągów w kierunku Warszawy.

Wobec tego radzono p. K., aby jechał furmanką z Kuluszek do Rogowa. Zachodziła jednak obawa, aby wobec obawy nie spotkał ich jakiś wypadek. Na stacyi Kuluszki już wszyscy byli o tyle nświadomieni, że wyjazd dla wywiadów do Rogowa były bezcelowe, gdyż na podstawie przesłanych szybko informacji, wiadomo było dokładnie o przebiegu katastrofy, nie wiadomo tylko ściśle o wysokości zrabowanej przesyłki pieniężnej. Pociąg bowiem pocztowy, wyjechawszy ze stacyi Sosnowiec, niezależnie od sumy, zabranej z komory celnej, po drodze zabierał różne sumy na każdej stacyi.

Według udzielonych p. K. informacji na stacyi Kuluszki, bandyci rozlokowali się na całej stacyi. Rozstawili oni warty we wszystkich oddziałach stacyjnych wewnątrz i zewnątrz lokalu, uzbrojeni byli w broń mauserowską.

Działali oni z obmyślonym z góry planem, zachowując się zupełnie spokojnie, nie gorączkowo. Spokój i zimna krew bandytów godna była podziwu.

Jak twierdzą naoczni świadkowie, część bandytów, w chwili zbliżania się pociągu do stacyi Rogów, nłokowała się na dworcu kolejowym i zaczęła strzelać z karabinów do wagonu pocztowego, skutkiem czego został on cały podziurawiony. Druga część bandytów wymierzała strzały od strony pola.

Skutkiem strzałów panika ogarnęła wszystkie osoby znajdujące się w pociągu.

Zamach widocznie był skierowany na wagony pocztowe, wiozące posyłki pieniężne, oraz bagażowy i ochronny.

Po rzuceniu bomb pod wagon, katastrofa przedstawiała straszny widok.

Ciała niektórych żołnierzy zostały poszarpane. Urzędnikowi pocztowemu bomba oberwała obie ręce.

Wezwano pomoc lekarską z Kuluszek i Skiernewic.

Bandyci dla ułatwienia zamachu i przerwania komunikacji kolejowej oraz dla własnej potrzeby, zabrali do swego rozporządzenia oczekujące na stacyi Rogów bryczki, wozy itd. Jak opowiadają zabrano karotę obywatela ziemskiego p. Dobrzańskiego z Nadolnej, oczekującą przed dworcem kolejowym, oraz pojazd p. Wilskiego.

Bandyci, jak twierdzą, zapewnili właścicieli, że bryczki i pojazdy zwrócone im zostaną.

W sprawie tej A. P. T. donosi:

Warszawa, 9 listopada. O godz. 8-ej wieczorem na stacyi Rogów drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej na pociąg idący z Granicy do Warszawy rzuceno bombę. Krają pogłoski, że zrabowano około miliona. 15-tu żołnierzy konwoju i urzędnicy pocztowi zabici i ranni. Wagon ochrony rozbity na szczątki.

Warszawa, 9 listopada. O godz. 2-ej w nocy przybył pociąg, który uległ napaści na stacyi Rogów. Przywieziono rannych 9 żołnierzy, urzędnika pocztowego Kurilenko i pocztyniona. Według opowiadania świadków naocznych, po przybyciu pociągu na stacyę Rogów rozległ się wystrzał, którym zabito żandarma na peronie. Następnie bandyci, uzbrojeni w mausera i karabiny, niosąc czerwoną sztandar, skierowali się do wagonów pocztowego i z żołnierzami i wysadzili je trzema bombami. Z 17 żołnierzy jedna zabity, 9 rannych; z pozostałych siemiu nie pozostało śladów. Wagon ochrony zgorzał. Bandyci wskoczyli do wagonu pocztowego, gdzie Kurilenko, którego wybuch oslepił na jedno oko, usiłował postawić opór. Zraniwszy go ciężko, bandyci w ciągu 30 minut rozbitli pocztę pieniężną, zrabowali wielką sumę, wysłaną z komory granicznej

i ukryli się w lesie. Bandyci dali około 200 strzałów. Wysokość sumy zrabowanej nieznana. Napastników było około stu, którzy otoczyli stacyę ze wszystkich stron.

Kalendarzyk terminowy.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Bogodara. Jutro Ludomira.

TEATR VICTORIA. Dziś „Maż w powijkach“, farsa z francuskiego. Początek o godz. 8 wieczorem.

— Jutro „Droga do piekła“, farsa Kadelburga. Początek o godzinie 8 wieczorem.

OPERA WŁOSKA. Dziś w teatrze „Apollo“ opera Pucciniego „Tosca“ Początek o godz. 8 wieczorem.

— Jutro o godz. 3 po poł. opera Vardiego „Violetta“; o godzinie 8 wieczorem „Tosca.“

KRONIKA.

Wyjaśnienia senatu. Senat wyjaśnił, że właściciele nieruchomości, zniszczonych przez pożar, zwalniali się nie tylko od płacenia zaległości ciążyącej na spalonym budynku, lecz i od dalszego płacenia rat asekuracyjnych, które podlegają zupełnemu umorzeniu, kiedy nieruchomości uległa zniszczeniu, gdyż tylko majątek istniejący może być opodatkowany i daje gwarancję należytego wpływu podatków; że szacunek nieruchomości jest pierwszym i koniecznym warunkiem do ściągania podatku szacunkowego, wskutek czego podatek ten może być pobierany za czas, kiedy majątek nie był opodatkowany.

Uniwersytet ludowy polskiej Macierzy Szkolnej. Przypominamy, iż w niedzielę 11-go b. m. odbędą się wykłady literatury o godzinie 3-ej po południu i historii o godzinie 4-ej po południu w Szkole Rzemiosł (ul. Wodna).

Z Komitetu giełdowego. Onegdaj wieczorem odbyło się zebranie Komitetu giełdowego, pod przewodnictwem p. Karola Steinerta, na którym załatwiono sprawy następujące:

Przedewszystkiem, mając na względzie ożywienie giełdy łódzkiej, postanowiono co srody każdego tygodnia zwoływać posiedzenia, na których rozważane będą sprawy bieżące.

Następnie, w myśl ułożonego porządku dziennego, sekretarz giełdy, adwokat przysięgły Karol Kozłowski, zapoznał członków komitetu z referatem zawierającym szczegółowe sprawozdanie ze zjazdu przemysłowców, jaki odbył się w Petersburgu w październiku r. b. P. Kozłowski brał udział w zjeździe, jako delegat Komitetu giełdowego.

W dalszym ciągu dokonano wyborów do ogólnej komisji podatkowej przy izbie skarbowej piotrkowskiej na następne trzecie. Dały one wynik następujący: powołano pp. Maks Kernauma i Roberta Schweikerta (jako zastępcę).

Do komisji podatkowych łódzkiej dla większych i drobnych przedsiębiorstw wybrani zostali: w pierwszym rewirze pp. Ludwik Albrecht, Gustaw Eisenbraun, Borys Waks (jako zastępcę) i Wilhelm Haneman (jako zastępcę); w drugim rewirze pp. Juliusz Kinderman, oraz pp. Adolf Trautwein, Henryk Szwalbe (jako zastępcy). W charakterze delegata komisji do załatwienia spraw drobnych przedsiębiorstw wybrano p. P. Lindelfelda.

Z kolei komitet rozpatrzył podania grona firm przemysłowo-handlowych, w których zawarte są skargi na zarządy dróg żelaznych o to, że te ostatnie powołując się na punkt 4-ty § 102 ogólnej ustawy rosyjskich dróg żelaznych i zaburzenia ludowe, odmawiają wypłaty wynagrodzenia za braki i uszkodzenia, oraz zaginione towary. Komitet giełdowy, uwzględniając pretensje firm, postanowił po zgromadzeniu odpowiedniego materiału zwrócić się niezwłocznie do władz odnosnych w celu obrony interesów tutejszego przemysłu i handlu.

Przyjęto do wiadomości wprowadzenie w życie odezwy wydziału ministerium handlu i przemysłu w sprawie wyrażenia zgody tegoż ministerium na wykreślenie uwagi drugiej do § 12 ustawy giełdy łódzkiej, dotyczącego ograniczenia udziału ministerium w komitecie giełdowym.

Odczytano odezwę wydziału handlu przy ministerium handlu i przemysłu, że maść pod nazwą «Eksemat», Pruzana, została uznana przez departament medyczny za szkodliwą, jako zawie-

rającą środek trujący zudermol, i skutkiem tego zabroniono sprzedaży jej.

Co się tyczy spraw finansowych i innych, jakie znajdowały się na porządku dziennym, to rozpatrzenie ich, z powodu opóźnionej pory, odłożono do następnego zebrania.

Sprawy kolejowe. Grono łódzkich przemysłowców zwróciło się do dyrekcji kolei Fabryczno-łódzkiej z zażaleniem, iż wyznaczone na składanie bagażów pomieszczenie na stacyi towarowej, jest tak szczupłe, a liczba obsługujących urzędników jest tak nieznaczna, że nie może zadośćuczynić koniecznym potrzebom. Interesanci skutkiem tego wyczekują długi czas na stacyi i narażeni są na straty. Petenci przypuszczają, że zarząd kolei fabryczno-łódzkiej zaprowadzi pod tym względem konieczne reformy.

Kara administracyjna. Na mocy wyroku cząsowego general-gubernatora mieszkaniec osady Tuszyn, powiatu łódzkiego Jan Ciesliński — za przechowywanie bez pozwolenia broni palnej nabitej, którą ranił Tomasz Pokorskiego — skazany został na 3 miesiące więzienia.

Rewizje i aresztowania. Wczoraj wieczorem i w nocy w obrębie IV-go cyrkulu policyjnego patrole wojskowe wraz z policją dokonywały rewizji bądź to w domach, bądź też na ulicy, zatrzymując przechodniów. Ogółem aresztowano 34 osoby, z pośród których u 19-tu znaleziono broń palną, albo też różnego rodzaju proklamacye i nielegalne broszury.

Nazwiska aresztowanych: Antoni Wróblewski (zamieszkały przy ul. Łowickiej № 4) zatrzymany został na ulicy Kątnej, znaleziono przy nim rewolwer i 8 naboję; Leonard Dąbrowski, lat 21, robotnik fabryki Grohmana (zamieszkały przy ul. Kątnej № 24) znaleziono przy nim rewolwer wraz z nabojami; 25-letni Stanisław Szyffer (zamieszkały przy ul. Grabowej № 17), znaleziono przy nim rewolwer nabity. Wyżej wymienionych aresztowano o godzinie 7-ej wieczorem.

Na szosie rokicińskiej o godz. 8-ej wieczorem aresztowano 20-letniego Stanisława Dule, robotnika fabryki Grohmana (zamieszkałego w Widzewie), przy aresztowanym znaleziono rewolwer systemu Browninga; 24-letniego Józefa Krzelskiego, robotnika fabryki Grohmana (zamieszkałego w Widzewie), znaleziono przy nim rewolwer systemu Browninga.

— O tejże godzinie na ul. Zarzewskiej aresztowano 28-letniego Józefa Kubiećka, robotnika fabryki Tow. aka. Geyera (zamieszkałego na ul. Zarzewskiej № 103). Znaleziono przy nim brauninga, dwa magazyny i 17 naboję.

— O godz. 9-ej wieczorem na ul. Zarzewskiej aresztowano 28-letniego Józefa Zacherta, zamieszkałego przy ul. Zarzewskiej № 51, robotnika fabryki Grohmana. Przy aresztowanym znaleziono rewolwer systemu „buldog“. Równocześnie z pierwszym aresztowano towarzysza jego 20-letniego Bolesława Bednarka zamieszkałego przy ul. Grabowej № 33.

O godzinie 10 wieczorem na szosie Rokicińskiej aresztowano 21-letniego Józefa Krawczyka, robotnika fabryki Grohmana (zamieszkałego przy ulicy Ozorkowskiej 12). Znaleziono przy nim rewolwer systemu Schmitha i Wessona oraz 4 naboje. Wraz z Krawczykiem aresztowano jego towarzysza 22-letniego Stanisława Łukaszewicza (zamieszkałego na ul. Żelaznej 9).

W fabryce Grohmana przy ulicy Targowej, aresztowano wieczorem 24-letniego Jana Ogińskiego (zamieszkałego na ul. Senatorskiej 36). Znaleziono przy nim rewolwer systemu Browninga, jeden magazyn i 8 naboję.

Wieczorem o godz. 7 i pół aresztowano Wojciecha Michałaka (zamieszkałego przy ulicy Krucej 38), przy którym znaleziono proklamacye.

O godz. 9 wieczorem patrol wojskowy aresztował 20-letniego Adama Lewandowskiego (zamieszkałego na ul. Gubernatorskiej 20). Przy aresztowanym znaleziono 41 sztuk proklamacyi.

O tejże samej godzinie na ul. Nowo-Zarzewskiej, patrol wojskowy aresztował 20-letniego Fryderyka Kowalskiego, 32-letniego Jana Nendiga, oraz 16-letniego Adama Hama (zamieszkałych na ul. Nowo-Zarzewskiej 53). Podejrzani oni zostali o strzelanie z rewolweru. Aresztowano również stróża tego domu 51-letniego Jana Ulmana za obrazę słowną patrolu.

O godz. 12 i pół w nocy aresztowano 53-letniego Michała Kłosińskiego (zamieszkałego na ulicy Pustej 15).

O godzinie 1 w nocy aresztowano w domu przy ul. Senatorskiej № 16, Jana Poplawskiego, lat 19, u którego znaleziono kwituryusz do zbierania pieniędzy na cele jednej z partii skrajnych.

O tejże godzinie aresztowano na ul. Skierniewickiej nr. 20 Jana Kalińskiego, lat 33, robotnika fabryki Ossera. Podejrzany on został o strzelanie z rewolweru. Wśród aresztowanych znajdują się narodowcy i socjaliści. Wszystkich wymienionych 19-tu osadzono w więzieniu.

Dzisiaj rano rewidowano również przechodniów na ul. Głównej, i wielu innych.

Ogólne zebranie. Dnia 18 b. m., o godzinie 4-ej po południu, odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie „Liry” celem wyboru prezesa, wiceprezesa i dwóch członków zarządu. Zebranie to, jako dopełnienie odbytych już we wrześniu wyborów, będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

Strzał. Na ulicy Zakątnej № 9 został wczoraj postrzelony kulą rewolwerową Franciszek Święcicki. Odwieziono go w stanie ciężkim do szpitala.

Zabity został 39 letni Stanisław Mucha (zamieszkały przy ul. Grabowej № 19) na Górnym Rynku od strzałów rewolwerowych.

Wczoraj po południu na ulicy Rągowskiej, w pobliżu Rynku Geyera, 8 ludzi wzajemnie strzelało do siebie z rewolwerów, ułokowawszy się przed domami № 16, 18 i 20. Ogółem dano 50 strzałów. Nikt ze strzelających nie został ranny, natomiast raną została półtrzcina roczna Natalia Szmidt.

Łozary. Wczoraj o godzinie 8-ej wieczorem przy ulicy Mikołajewskiej pod nr. 10, w wykończalni Edwartha Heszla, zauważono wydobywające się kłęby dymu, z oddziału na pierwszym piętrze. W chwili przybycia I i II oddziałów straży ogniowej ochotniczej i oddziału miejskiego, płomień objął już całą połowę I piętra.

Energiczna akcja ratunkowa odniosła ten skutek, że ogień, pomimo drzwi otwartych, nie był w stanie swą żywiołą siłą przejść, lecz za to całym swym impetem skierował się w szczytowe okna, wychodzące na posesję nr. 8, gdzie się mieszczą duże składy wełny i bawełny firmy Birnbaum. Straż, widząc grożące niebezpieczeństwo, zawezwała do pomocy III i V oddziały, z których III przybył w samą porę i pomógł wielce do umiejscowienia rozhukanego żywiolu.

Około godziny 9-ej niebezpieczeństwo minęło dla składów Birnbauma, lecz nie było pewności, czy się uda drugą połowę fabryki uratować, jednakże po nadludzkich prawie wysiłkach i tą grozę ujarzmiono jedynie dzięki tylko dużej obfitości wody, którą czerpano z fabryki Birnbauma.

Przyczyna ognia niewiadoma, straty są poważne. Fabryka była ubezpieczoną na 5,000 rb. we wzajemnym ubezpieczeniu od ognia w Królestwie Polskim i w innych towarzystwach; właściciel bawi za granicą.

Około godziny 10-ej i pół oddziały ochotnicze odjechały do koszar, przy gorejących zgłiszczach pozostała straż ogniowa miejska.

O godzinie 11-ej i pół, zaledwie strażacy ustawili narzędzia, zawiadomiono I oddział straży ogniowej ochotniczej o pożarze przy ulicy Sredniej pod nr. 1 (hotel Niemiecki).

Bezwłocznie pośpieszono na pomoc, lecz ta była o tyle już opóźniona, że płomień na III piętrowym domu frontowym przedostał się już na dach. Akcja ratunkowa na razie okazała się nadzwyczaj utrudnioną, z powodu paniki jaka ogarnęła lokatorów.

W chwili zaś przybycia II oddziału straży ochotniczej i po ustawieniu drabiny mechanicznej od ulicy, ogień został opanowany. Wzywana do pomocy straż miejska na razie przybyć nie mogła, gdyż zajęta była przy gaszeniu zgłiszczy na ulicy Mikołajewskiej dopiero po pozostawieniu przy zgłiszczach dyżurnych strażaków, reszta oddziału pośpieszyła na ulicę Srednią — w tymże czasie przybył również III oddział straży ogniowej ochotniczej. Działając wspólnymi siłami o godzinie 12-ej minut 15 ogień został umiejscowiony, a o godzinie 1-ej zupełnie ugaszony.

Łcha wypadku. W kronice krwawego wypadku przy ul. Konstantynowskiej nazwisko p. Kazimierza Rogalińskiego przez mylną informację znalazło się na łamach naszego pisma. Mimowolnym zabójcą ś. p. Stepienia w lokalu restauracji Kopecia był pracownik firmy M. Łuby p. Radojewski

Z kolejek podjazdowych. Pracownicy kolejek podjazdowych Łódź-Zgierz-Pabianice, postawili zarządowi następujące warunki, dotyczące polepszenia warunków ich bytu: drużnicy mają pobierać pensję nie niższą, niż 7 rb. tygodniowo; kontrolerzy — niż 75 rb. miesięcznie oraz dodatkowo 5% na opał; konduktorzy i maszyniści, którzy przestężyli 2 lata, minimum 56 rb. miesięcznie. Poza tem zażądano utworzenia kasy przezorności i dopłaty 10% na mieszkanie. W razie nieuwzględnienia żądań do dnia 25 b. m. ma nastąpić bezrobocie.

Napady i strzały. Wczoraj po południu i późnym wieczorem zdarzyły się świeże wypadki bójek, napadów i postrzałów rewolwerowych, wynikłych na tle partyjnym.

— Około godziny 4-ej po południu, na przechodzącego przez ulicę Wólczańską 21-letniego robotnika, Walerego Szneido, napadło przed domem № 1, kilku ludzi zintenacka, którzy dali strzały rewolwerowe. Kula trafiła w policzek. Ranny padł na ziemię; sprawy napadu zbiegli. Wzywany lekarz Pogotowia rany opatrzył i Szneidego w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala św. Aleksandra.

— O godz. 4 i pół po południu na ul. Wodzowskiej, naprzeciw domu № 157, zostali napadnięci i pobici tępymi narzędziami robotnicy fabryczni: 30-letni Józef Jagiello, 36-letni Michał Lisiecki i 36-letni Adam Libicki. Ranni zostali opatrzeni przez lekarza Pogotowia.

— O godz. 6 i pół wieczorem na powracającego z Dąbrówki do Łodzi — 19-letniego robotnika, Stefana Gajdę, napadło trzech ludzi, którzy dali kilka strzałów rewolwerowych. Gajda otrzymał 5 ran w brzuch, piersi i szyję. Gajdę lekarz Pogotowia odwiózł w stanie ciężkim do szpitala Aleksandra.

— O godz. 7-ej wieczorem, na powracającego z Chojen do Łodzi 34-letniego Stanisława Baranowskiego — kilku niewykrytych ludzi napadło i dało 16 strzałów z rewolweru. Baranowski został ciężko ranny. W stanie beznadziejnym odwieziono go do szpitala św. Aleksandra.

— Wieczorem, na powracającego z Łodzi do Nowych Chojen, 21-letniego Jakóba Fraszkę, napadło tuż przed mieszkaniem, czekających umyślnie czterech ludzi, którzy strzelili z rewolweru. Kule trafiły w głowę, kładąc Fraszkę trupem na miejscu.

Postrzelony. Wczoraj o godzinie 11-ej w nocy 32-letni Teodor Brauner, tkacz fabryki Steinerta (zamieszkały przy ul. Piotrkowskiej № 223) wyszedł z domu do pobliskiej piwiarni w celu kupienia paru flaszek piwa. Gdy Brauner powracał z piwem, patrol wojskowy zauważywszy go, krzyknął, aby się zatrzymał. Brauner zląkł się i zaczął uciekać. Wówczas jeden z żołnierzy dał strzał. Kula trafiła w tyłu wyżej uda. Wzywany lekarz Pogotowia odwiózł Braunera do szpitala.

Samobójstwo. Zdenerwowanie wskutek okoliczności, w jakich żyjemy, dochodzi do szczytu i zjadł mną wypadki. Tomasz Kacprzak, tkacz, lat 40, mieszkający przy ul. Ludwika nr. 11, ciałem mówił, że go jacyś ludzie ścigają i dzisiejszej nocy zapewne wskutek tej manii przesładowczej, gdy już rodzina usnęła, brzytwa poderżnął sobie gardło. Przybyły lekarz Pogotowia udzielił doraźnej pomocy, mimo to w stanie beznadziejnym odwieziono go do szpitala Czerwonego Krzyża.

SZTUKA I PIŚMIENNICTWO.

Teatr. Jutro wieczorem w teatrze «Victoria» wznowioną zostanie arcywesoła farsa G. Kadelburga „Droga do piekła”, zaś w niedzielę wieczorem odegraną zostanie po raz drugi «Zmartwychwstanie» H. Bataille'a, przeróbka sceniczna z powieści hr. L. Tolstoja.

Na niedzielne przedstawienie popularne popołudniowe w teatrze Wielkim repertuar zapowiada «Ogniem i mieczem», przeróbkę sceniczną B. Filipowicza ze słynnej powieści H. Sienkiewicza.

Opera włoska. (A. D.). Dyrekcja trupy artystów operowych włoskich, stara się usilnie, aby publiczności naszej dogodzić i dać opery mniej lub więcej muzycznie skomplikowane. O ile jednak pierwsze, osnute na dawnej tradycji pisania oper, cieszą się względem powodzeniem, o tyle znów drugie, wymagające należytego kompletu chórow orkiestry i sceneryi, psują smak i niczaj

wywołują komiczne sceny, w miejscach zupełnie poważnych. Dyrekcja opery, mając siły solowe dobre, powinna oprzeć się li tylko na nich i liczyć się więcej z repertuarem poważnym a w szczególności omijać te opery, w których cały dramat oparty jest na orkiestrze i gdzie orkiestra występuje jako główny czynnik dramatu.

Takie opery, jak „Aida”, „Cygankerya”, „Tosca”, wymagają właśnie tej podstawy orkiestrowej i dla tego całość nigdy nie może zadowolnić nawet przeciętnego słuchacza.

Soliści we wczorajszej „Cygankeryi” — Pucciniego sprawiali się bardzo dobrze. Na wyróżnienie zaś zasługują: p. Santamarina (w roli Mimi), która wcieliła się doskonale w swoją rolę, głos jej brzmiał doskonale, jak również pp. Balboni (Rudolfo) i Pignatoro (Marcelo).

Publiczności zebrało się niewiele.

Z „Lutni”. W nadchodzącą niedzielę, o godzinie 4½ po południu, adwokat, p. Gustaw Lewy, wypowie II-gą część odczytu «O prawach kobiety». Odczyt ten budzi ogromne zainteresowanie wśród inteligencji i należy przypuszczać, iż sala „Lutni” będzie zapełniona po brzegi. Bilety będą do nabycia przy wejściu na salę; członkowie „Lutni” płacą 15 kop., goście zaś 30 kop.

Telegramy

Petersburskiej Agencji Telegraficznej.

Petersburg, 8 listopada. Minister oświaty oświadczył przybyłej z Warszawy deputacji polskiej, że uniwersytet państwowy w Warszawie może być tylko rosyjskim. Zamknięcie tego uniwersytetu, jest tylko tymczasowe. Polakom zaś dozwolone jest otwierać prywatne wyższe szkoły kosztem własnym.

Petersburg, 8 listopada. Koleje prywatne w Królestwie Polskim samowolnie prowadzą biurowość w języku polskim w komunikacji wewnętrznej. Dla wyjaśnienia tej sprawy i dla układów z general-gubernatorem, w jakim stopniu wolno jest dopuścić język polski, specjalnie wyjechał do Warszawy naczelnik zarządu kolei, Dumitraszko. Na zasadzie układu, jaki odbędzie się pomiędzy nim a general-gubernatorem Skatonem wniesiony będzie odpowiedni projekt prawa do rady ministrów.

Petersburg, 8 listopada. Minister oświaty wniósł do rady ministrów program przewidywanej działalności ministerium, ze wskazaniem projektów praw, celem wniesienia na najbliższą sesję Dumy państwowej. Główniejsze reformy dotyczą nauczania powszechnego i reformy szkół męskich i żeńskich.

Petersburg, 8 listopada. Komunikat urzędowy. Okólniki ministra spraw wewnętrznych z dnia 6-go b. m. Przy dokonywaniu wyborów minionych do Dumy państwowej w niektórych miejscowościach w państwie na zjazdach powiatowych właściciele ziemskich brali udział w wyborach, między innymi, osoby, dzierżwiące ziemię u dzierżawców właściwych, czyli kategoryę poddzierżawców, jak również rzadcy dóbr, znajdujących się w dzierżawie, a nie administrowanych przez samych właścicieli. Tymczasem w prawie nie istnieje żadna podstawa, ażeby osoby rzeczono braty udział w powiatowych zjazdach wyborczych właściciele ziemskich i osoby, stanowiące kategoryę subdzierżawców lub pozostające na służbie u dzierżawców w charakterze rządców z tytułu swojego zawodu nie mogą być równane w prawach co do udziału w wyborach z osobami, korzystającymi z trgo prawa na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 24-go grudnia 1905 roku, gdyż dzierżawienie i zarząd tym samym majątkiem nie wytwarza procedensu dla udziału w wyborach kilku osób jednocześnie. Z tego powodu dla usunięcia podobnych przypadków nieprawidłowego dopuszczania do udziału w wyborach dzierżawców i zarządzających dzierżawionymi majątkami na zasadzie umów, nie zawartych z samymi właścicielami, lecz z dzierżawcami, minister zwraca się do gubernatorów, ażeby polecieli odpowiednim instytucjom, układającym listy wyborcze, ściśle trzymać się wymagań,

wskazanych w artykule 3-cim Najwyższego ukazu z dnia 24 grudnia roku 1905, i wnieść na listy właścicieli ziemskich nazwiska tych dzierżawców i zarządzających majątkami, którzy przedstawiają pełnomocnictwa lub umowy, zawarte na dzierżawę lub zarząd bezpośrednio z samymi właścicielami.

Drugi okólnik zwraca się do gubernatorów, ażeby z ogłoszeniem list z nazwiskami wyborców niezwłocznie porozumiewali się z prezesami sądów okręgowych, celem organizacji komisji gubernialnych i powiatowych do spraw wyborczych, w celu, aby komisje te bez zwłoki mogły przystąpić do rozważania skarg i oświadczeń, które będą wniesione na listy wyborcze. Minister przytem przypomina, że prezesi sądów okręgowych otrzymali w tym przedmiocie właściwe wskazówki ze strony ministra sprawiedliwości.

Petersburg, 8 listopada. Ministerium spraw wewnętrznych wyjaśniło pastorem ewangelicko-luterańskim, że co do będącego pod ich zarządem na mocy uwagi pierwszej art. 712 ust. o sprawach duch. wyznań obcych majątku kościelnego, na zasadzie punktu I art. 4 Najwyższego Ukazu z dnia 11 (24) grudnia 1905 roku nadaje się im prawo udziału tylko w przedwyborczych zjazdach (art. 14 przep. o wyb.). Dlatego pastory, chociażby pozostające pod ich zarządem pastoralne majątki ziemskie ze względu na obszar swój odpowiadały pełnemu cenzusowi wyborczemu, nie mogą brać bezpośredniego udziału w charakterze właścicieli ziemskich w zjazdach powiatowych tych ostatnich, wskutek czego nie mogą być wnoszeni do list wyborczych kurji właścicieli ziemskich, władających pełnym cenzusem. Prawo (art. 267 przep. o wyb.) nie obowiązuje do ogłaszania list wyborczych osób, mających prawo uczestnictwa w parafialnych i prawyborczych zebraniach w gub. lubelskiej i siedleckiej, a wymaga tylko wywieszenia takich list publicznie u wejścia do świątyni.

Ludność prawosławna gub. lubelskiej i siedleckiej w specjalnym porządku uczestnictwa w wyborze jednego posła do Dumy państwowej jednocześnie podług prawa nie pozbawiona jest przywileju uczestniczyć w wyborach na ogólnych zasadach, ustanowionych dla gub. Królestwa Polskiego, tj. wyboru pełnomocników zebrań gminnych lub też uczestnictwa w zjazdach właścicieli ziemskich i prawyborców miejskich według przynależności.

Petersburg, 8 listopada. Osobna komisja, złożona z przedstawicieli wszystkich instytucji sądowych, w sprawie ujednostajnienia środków, zdających do polepszenia losu urzędników, powołanych z rezerwy do służby czynnej, korzystając z doświadczenia, jakie nastąpiła wojna japońska, przystąpiła do opracowywania materiału sprawozdawczego we wszystkich sprawach, mających związek z opieką nad rodzinami rezerwistów. Sprawozdanie po opracowaniu zamierzono rozesać wszystkim instytucjom, zarządzającym opieką, a następnie postanowiono zrewidować tymczasowe przepisy od roku 1877 i przedstawić do zatwierdzenia prawnego te przepisy, których wprowadzenie wskaże doświadczenie, osiągnięte po ostatniej wojnie.

Petersburg, 8 listopada. Rada miejska przeznaczyła na koszt wyborów do Dumy państwowej 77,000 rub.

Petersburg, 8 listopada. Minister oświaty stara się o pozwolenie dopuszczenia do pełnienia obowiązków prezesów rad pedagogicznych w gimnazyach żeńskich dyrektorów tychże gimnazyów, a w gimnazyach prywatnych dymisjonowanych dyrektorów, inspektorów, nauczycieli średnich zakładów naukowych, jak również dyrektorów szkół ludowych, z wynagrodzeniem osób tych z sum kuratorskich według ich zapatrywania. Jednocześnie minister oświaty wyjaśnia, że zebrania rodziców i opiekunów uczącej się młodzieży w gimnazyach żeńskich dla obioru członków rad kuratorskich, powinny być zwolowane przez dyrektorów tychże gimnazyów i progimnazyów i odbywać się pod ich przewodnictwem.

Petersburg, 8 listopada. Ministerium skarbu zamierza wyjednać za pośrednictwem rady ministrów Najwyższe zezwolenie na uwolnienia zakładów gorzelnicznych, fabryk drożdży, rektyfikacji spirytusu, wreszcie zakładów wyrabiających wódkę z owoców i winogron oraz koniaki, od opłaty akcyzy, przypadającej za spirytus, zrobowany i zniszczony na terytorium tych zakładów, lub też

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę synowi, mężowi, bratu i ojcu naszemu

S. P.

Tomaszowi Józefiakowi,

a w szczególności czcigodnemu kanonikowi Szmidowi wraz z całym duchowieństwem parafii S-go Krzyża i Filliatów, za słowa pociechy nad mogiłą i za bezinteresowne oddanie ostatniej posługi drogim nam zwłokom, również wszystkim tym, którzy przyczynili się czemkolwiek do uspokojenia nas w tak strasznym ciosie, składamy z głębi zbolełego serca „Bóg zapłać“

1579

Rodzina.

w drodze podczas zaburzeń ludowych, które wydarzyły się w okresie gorzelnicznym w 1905 roku.

Petersburg, 8 listopada. Na zasadzie wyjaśnienia senatu, ogólna liczba wyborców w Petersburgu zmniejszyła się o 8,000.

Zarząd miasta odrzucił prośbę o asygnowanie wynagrodzenia urzędnikom izby skarbowej za ułożenie wykazów wyborców z grupy opłacających podatek mieszkaniowy. Wykazy będą gotowe na d. 3 grudnia i będą rozesłane wyborcom w d. 8 grudnia. Jednocześnie rozpoczną działalność komisje wyborcze do Dumy, celem przyjmowania skarg na nieprawidłowe wykazy.

W ministerium spraw zagranicznych odbędzie się trzecie posiedzenie konferencji rosyjsko-japońskiej w sprawie zawarcia traktatu państwowego. Obradowano nad warunkami handlu morskimi i lądowymi Rosji z Japonią i nad sprawami paszportowymi.

Petersburg, 8 listopada. Do sztabu straży pogranicznej donoszą z Charbinu: Dnia 23 z. m. na podjazd straży pogranicznej pod dowództwem oficera napadła banda chunchuzów. Jeden ze strażników raniony. Wysłany na poscig oddział 125 strażników konnych pod dowództwem Korablewa, dopędził chunchuzów w odległości 28 wiorst od stacji Słochodzy. Przy wymianie strzałów jeden szeregowiec zabity, pięciu ranionych. Chunchuzów zabito z górą 20. Było ich do 200.

Petersburg, 8 listopada. Z dniem 14 grudnia zaprowadzona będzie bezpośrednia taryfa osobowa między ważniejszymi miastami w Rosji Europejskiej a Charbinem, Władywostokiem, Chabarowskiem i portami: Szanghajem, Nagasaki i Cuszymą. Nowa taryfa obejmuje bilety wszystkich trzech klas.

Petersburg, 8 listopada. Z otrzymanych wiadomości z kolei okazuje się, że w ostatnich dniach zaległości transportu, wynoszące 84,000 wagonów, powiększyły się o 9,000. Przyczyną tego jest przepływ kry na rzekach przed zamrożeniem.

Mitawa, 8 listopada. Wczoraj rozstrzelano dwóch terrorystów-robotników z fabryki Bielera w Libawie, kierowników tajnej organizacji, która miała za zadanie drogą zabójstw zmuszać wszystkich robotników libawskich do opłacania składek na cele rewolucyjne.

Władywostok, 8 listopada. W bliskości wyspy japońskiej Masima tajfun zatopił 128 łodzi rybackich. Zginęło na nich około tysiąca rybaków. W Mukdenie otwarto generalny konsulat amerykański i vice-konsulat.

Tyflis, 8 listopada. W wyższych klasach gimnazyów tyfliskich męskich zawieszono lekcje na czas nieokreślony.

DZIENNE.

Petersburg, 9 listopada. W „Zbiorze praw“ opublikowano rozporządzenie do Senatu ministra skarbu, o zniesieniu swobodnej sprzedaży spirytusu denaturowanego w sklepach monopolowych.

Na najbliższym posiedzeniu Rada ministrów zamierza rozpatrzyć kwestję niewpuszczenia publiczności postronnej na platformy kolejowe bez biletów.

Petersburg, 9 listopada. Dziś w południe na wyspie Krestowej na drodze bateryjnej odbył się pojedynek pomiędzy dwoma osobami wyższego towarzystwa Sz. i Szcz. Ten ostatni ranny po-

ważnie w piersi, odwieziony został przez studentów do domu we własnej karetce.

Petersburg, 9 listopada. W klubie działaczy społecznych, po odczytaniu referatu członka rady państwa Krakowskiego o projekcie do prawa przymusowego powszechnego nauczania elementarnego, minister oświaty oświadczył, iż ministerium teraz zmieniło projekt, rzekłszy się czasowo zasady przymusowości i postawiło tę kwestję w zależności od stopnia zakorzenienia się wśród ludności przekonania, że nauczanie powszechne to nie powinność, lecz potrzeba żywotna. Wówczas dopiero obowiązek przymusowego nauczania zostanie włożony na barki samorządów lokalnych.

Tyflis, 9 listopada. Na przecznicy Gołonińskiej rzucono bombę, która śmiertelnie raniła komisarza policji, Dawidowa, dwóch stojkowych i panią Karganasz. Aresztowano dwóch podejrzanych.

Faryż, 9 listopada. Izba obraduje nad żądaniem asygnowania kredytów. Nowe ministerium pracy i niektórzy z deputowanych zarzucają Clemenceau, iż on tworząc to ministerium, działał jak anarchista. Viviani wypowiedział długą mowę o zadaniach ministerium pracy i oświadczył, że rozszerzy krąg działalności związków zawodowych. Niechaj robotnicy wiedzą, że oswobodzenie ich nastąpi nie na drodze gwałtów i przewrotów, lecz przy pomocy nieustannej pracy pokojowej. W dalszym ciągu oświadczył, że będzie popierał w senacie dziesięcio-godzinny dzień roboczy.

Mowę, przerywaną okrzykami uznania z ław lewicy Viviani zakończył zwrotem pod adresem Papieża w najostrzejszych wyrazach i oświadczył, że walka z Watykanem nie skończona. Po skończeniu mowy witano Viviani'ego ze wszystkich stron i wieszowano mu. Większością 368 głosów przeciw 129 postanowiono opublikować jego mowę we wszystkich gminach Francji. Kredyty dla ministerium pracy uchwalono 512 głosami przeciw 20.

Hongkong, 9 listopada. Z Kankonu donoszą, że pożar zniszczył przeszło 50 domów. Zagrożona dzielnica europejska ocalała.

Londyn, 9 listopada. Zachowawca Fal podniósł kwestię o cudzoziemcach, uznanych w Anglii za niepożądanych i zaproponował Greyowi, by zwrócił się do każdego kraju z żądaniem przyjęcia z powrotem jego poddanych, wydanych przez państwa zagraniczne. Grey oświadczył, że rząd uznaje propozycję za ważną i zajmie się nią.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

Stacji centralnej K. E. L.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek i siła wiatru.	Uwagi.
8/XI 1 pp.	734.1	+14.3	71	Pd W 5	Z dnia 8/XI Temperatura max. + 14.5° C.
8/XI 9 w.	734.4	+13.2	75	Pd 3	Temperatura min. + 5.0° C.
9/XI 7 r.	737.6	+ 8.6	89	Pc Z 1	Opadu 0.0

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

W najszerszym zawiadaniu wysyłających ładunki, że na stacyi towarowej Łódź fabryczna zalegają niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe w m. sierpniu i wrześniu 1906 r. za frachtami: Rowno 19854 smar do maszyn, Z. Smolar; Podgorodnaja 142 bagaż, Naczel. st. dla „Br. Bukiet”; Kiszyniów 31681 rękodzielnicze wyroby, W. Albert; Odesa tow. 173092 trykotowe wyroby, Naczel. st. dla G. Libisza; Kokand 3763 i 3839 bawełna, Br. Szlosberg; Kjurdamir 251 wełna, Ch. Zejpalow od Kana; Charków 60502 sukno, M. Bosin; Charków 56328 tytuń, M. Ilik i Syn; Oranienbaum 1461 rękodzielnicze wyroby, I. Tierentjew; Krasnoje Sielo 473 rzeczy domowe, M. Sergiejew; Białystok s. p. w. 101067 wełniane towary, D. Solnicki; Warszawa m. 146165 145714 ubranie nieprzemakalne, Lejzerowicz; Rowno 20260 wełniane towary, Sz. Brik; Odesa tow. 175665 blaszane wyroby, D. Waltuch; Waliły 2638 sukienne towary, Zabłudowski; Bielopolje 3793 skrawki sukienne, I. Dinkiewicz; Saratów m. 37724 przędza bawełniana, „Saratow. M-ra”; Saratów tow. 107846 przędza bawełniana „Saratow. M-ra”; Warszawa Br. 214144 żelazne wyroby, Daniel i Kirszblum; Warszawa m. 140320 żelazne wyroby, Lebensold; Warszawa m. 140528 tygry grafitowe, Morgan dla Fiszer; Kielce 16289 | 243939 wełniane wyroby, Eksped. tow. dla Chassen i Ejzelberga; Warszawa m. 144180 korzenne towary, Szofman; Warszawa m. 140980 niklowane wyroby, Lebensold; Lipowice 5707 rękodzielnicze wyroby, M. Kilberg; Odesa tow. 172010 blaszane wyroby, C. Waltuch; Winnica 11480 tytuń, R. Uczitiel; Warszawa W. 124246 i 124254 lakier spirytusowy, Kisenkern; Warszawa W. 124322 galanterya Futerman; Warszawa W. 124616 próżne butelki, Karolewski, Kamiński i S-ka; Warszawa W. 124628 skóry baranie, I. Gurdus; Warszawa W. 124657 skórzane wyroby, B. Sowa; Warszawa W. 124706 makarony, Z. Hampel; Warszawa W. 124728 skórzane towary Ch. Horuhans; Warszawa W. 123821 żelazne wyroby, A. Klejman; Warszawa 124858, 124859, 124860, 124861, 124876 i 124890 lakier, Nisenkern; Warszawa W. 123904 sukna, P. Orzech; Grodzisk 12942 esencya octowa, S. Morozow, Krel i Otman; Petersburg m. s. p. w. 66398 albumy, Kirchner; Dźwińsk tow. 52428 wełna, Ch. Sinin; Grodno 30156 skóry, Kosowski; Ryga tow. 5945 konserwy, Wald. Sel; Niżnij 3590 rękodzielnicze wyroby, Tatarnikow; Wilkowyszki 3805 cukierki, „Manna”; Twer 69637 wełniane skrawki, (wysyłający niewiadomy); Białystok s. p. w. 99469 tabacznice wyroby, J. Janowski; Białystok 98140 wełniane towary, M. Świrski; Białystok 97635 wełniane towary, D. Solnicki; Libawa tow. 30408 korki, Wikander i Larson; Warszawa W. 124049 książki „Warszawiak”; Warszawa W. 124240 lakier, Krisenkern; Petersburg pas. s. p. w. 95714 książki, Br. Baszmanow; Wilno 79469 bielizna, Wajnszej; Woroneż 397718 znalezione rzeczy, Naczel. st. dla Łódzkiego policyjnego Zarządu; Warszawa posp. 34140 czekolada, Riese i Piotrowski; Warszawa posp. 34010 maszyna do haftu, J. Berg; Warszawa posp. 33846 części welocypedu, Hekselman; Warszawa posp. 33677 bawełniane wyroby, A. Gersztanzang dla Fiszer; Grajewo 1873 części maszyn, Jezierski i S-ka; Moskwa M. J. Ar. 27774 kawa, M. Godzielińska; Kowno 4281 herbata, Frejberg; Częstochowa 82986 próżne butelki, Zeriker i Pozniak; Częstochowa 83209 i 83210 mydło, D. M. Granek; Dąbrowa 64395 rzemień, I. Daniecki i S-ka dla I. Kempnińskiego; Myszków 3438 przędza bawełniana, Akc. T-wo Szmeler; Włocławek 19449 cykorya, Fogel; Zawiercie 30042 esencya octowa, Rapoport i Leśkiewicz; Warszawa W. 124433 skóry, I. Moor; Niedersedlitz 9 | 1 części maszyn, Höntschi i S-ka dla H. Gillerta; Berlin 1 odkrytki, Bensdorf i S-ka dla M. Poznara; Moskwa m. M. Kaz. 49812 filtry, Miur i Meriliz; Białystok 101805 wełniane towary, D. Solnicki.

Jeżeli wyżej wyszczególnione towary nie będą przez odbiorców przyjęte w terminie 3 miesięcznym od dnia niniejszego ogłoszenia, to takowe będą sprzedane z głośnej licytacji na zasadzie § 40 i 90 Ogólnej Ustawy Rosyjskich dróg żelaznych. 1569-3-2

DYREKCYA

Drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej

podaje do wiadomości, że w pociągach osobowych №№ 19/19a i 20/20a, kursujących stale pomiędzy Warszawą i Sosnowicami podług rozkładu następującego:

Pociąg № 19/19a		STACYE	Pociąg № 20/20a	
Przybycie	Odejście		Przybycie	Odejście
—	0—15	WARSZAWA	8—55	—
2—00	2—08	SKIERNIEWICE	6—46	6—56
3—07	3—17	KOLUSZKI	5—43	5—52
4—10	4—19	PIOTRKÓW	4—35	4—45
8—20	8—34	ZĄBKOWICE	24—00	0—20
9—15	—	SOSNOWICE	—	23—05

Czas warszawski.

od dnia 15/28 października r. b. kursować będzie z miejscami numerowanymi, przeznaczonemi do spania (bez pościeli).

Za przejazd w wagonie wskazanym, niezależnie od właściwego biletu klasy I lub II-iej, podług taryfy ogólnej, należy wykupić bilet dodatkowy, czyli plackartę, w cenie 75 kop. od osoby, bez względu na przestrzeń i klasę, w której podróżny odbywa podróż.

Przejazd we wskazanych wagonach z miejscami do spania bez wykupienia placzki nie jest dozwolony.

Placzkarty na miejsca do spania nabywać można na początkowych stacjach pociągu: Warszawa i Sosnowice w kasach biletowych w czasie sprzedaży biletów na właściwy pociąg. Na stacjach pośrednich placzki, o których mowa, w kasach biletowych sprzedawane nie będą, a mogą być nabywane w wagonie od konduktora, obsługującego wzmiankowany wagon, o ile jednak będą w tymże miejscu wolne do spania.

Miejsca we wspomnianych wagonach mogą być zamawiane przez podróżnych z góry: osobiście, listownie lub depeşami. Zamówienia te przyjmują codziennie od godz. 9 do 16 Zawiadowcy stacyj Warszawa i Sosnowice, jak również Agentura Towarzystwa Międzynarodowego wagonów sypialnych w Warszawie, przy ulicy Krakowskie Przedmieście, w hotelu Bristol, nie wcześniej jednak, jak na tydzień przed dniem zamierzonego wyjazdu.

Dzieci w wieku 5 do 10 lat płać za placzkę narówni z dorosłymi osobami po 75 kop., korzystać przytem może dwoje dzieci z jednego miejsca.

Wojskowi, podróżujący zarówno w interesach prywatnych, jak i służbowych, o ile zechcą korzystać z miejsc numerowanych do spania, winni wykupić placzkę narówni z innymi podróżnymi.

Podróżny, zamawiający wcześniej miejsce do spania, może żądać wyznaczenia dla siebie miejsca w przedziale dla palących, nie palących, lub damskim (w ostatnim tylko damy), o ile żądane miejsca okażą się jeszcze wolne w danym pociągu i wagonie.

Placzkarty, o których wyżej mowa, ważne są tylko na pociąg wskazany w nich i tracą swą wartość w razie przerwania podróży, lub nie korzystania z miejsca numerowanego w terminie, wskazanym w placzce.

Podróżni, posiadający żetony, jak również bilety służbowe i jednorazowe, bezpłatne kl. I i II, korzystać mogą z miejsc do spania, z warunkiem wykupienia placzki na zasadach ogólnych. 1578-1

Są zaraz do wydzierżawienia

Sale na przedziałnię, tkalnię mechaniczną, lub apreturę,

z siłą parową, wodą, ogrzewaniem i oświetleniem elektrycznym w fabryce, będącej w ruchu od września, Ed. Rudowskiego w Zgierzcu. 1567-3-3

SZKOŁA PRYWATNA

po firmę „St. THOMAS“
przyjmuje zapisy chłopców na kwartał drugi. Na kursach wieczorowych dla dorosłych przygotowuję na świadectwa nauczycielskie, aptekarskie i inne. 1563-3-2
Zarządzający szkołą T. Markiewicz.

Zakład krawiecki Stowarzyszenia robotniczego „ZGODA“, ulica Nawrot nr. 28, wykonywa wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące, z własnych lub powierzonych materiałów. Krój wytworny, wykonanie solidne. Na składzie sezonowe materiały po cenach umiarkowanych. 1510-12-7

„HYGIENA“

Piotrkowska 130. Przyjmuje zlecenia za niską opłatą Piotrkowska 130.

Mycie szyb wystawowych, okien w domach prywatnych, w fabrykach i t. p. Froterowanie posadzek, konserwowanie linoleum specjalną masą chemiczną. Malowanie podłóg olejno. Sprzątnięcie miesięcznie i jednorazowo mieszkań, biur i kantorów.

Zabezpiecza mieszkania od kurzu zastosowując „PYŁOCHRON“. Zapewniamy jaknajdokładniejsze wykonanie robót. 1105-r 33

Pracownia Gorsetów

dawniej Mikołajewska 53
NATALII KĘDZIEŃSKIEJ
przyjmuje obśladunki i reperacje.
1575 Piotrkowska 115 m. 6.

2 lub 3 mniejsze

POKOJE

z kuchnią potrzebne od 1-go grudnia.
Oferty w adm. „Rozwoju“ pod 3 pokoje.
1559-6-5

Poszukuje dziewczynki

12-letniej do wspólnej nauki. Dowiedzieć się proszę Nawrot № 32, Walięka; od godz. 6-iej. 1549-3-3

!!!TANDETA!!!

Nie warto kupować gotowej garderoby damskiej.

Polecamy magazyna kostyumów spacerowych, okryć, futer damskich Drabikowskiego, Piotrkowska № 163. Roboty wykonywa z własnych i powierzonych materiałów, stosując się ściśle do mody. Ceny przystępne. 1470-6-6

4⁵⁰

kosztuje spódniczka angielska. Kostiumy angielskie najnowszych fasonów od rb. 12. Palta angielskie od rb. 13. Wielki wybór bluzek damskich po niskich cenach w oddziale damskim u

EMILA SCHMECHLA,
Piotrkowska № 98.